

CEGESOMA NEWSLETTER

NR 30 - MEI 2017

[nl](#) [fr](#) [en](#)

NEW MANAGEMENT FOR CEGESOMA

Sinds 1 mei heeft CegeSoma een nieuwe directeur: Nico Wouters. Met zijn benoeming breekt een nieuwe fase aan waarin de instelling zich, binnen het Rijksarchief, volledig zal kunnen ontplooiën als expertisecentrum in publieksgeschiedenis, onderzoek en valorisatie rond de geschiedenis van de twee wereldoorlogen en andere twintigste-eeuwse conflicten. [\[MEER INFO\]](#) (<http://www.cegesoma.be>

/cms/index_nl.php?article=3475&pag0nbr=20&pagofs=0)

NIEUW ONDERZOEK – DE OVERGANG VAN OORLOG NAAR VREDE IN BRUSSEL, 1918

In de komende maanden zal het CegeSoma onderzoek voeren naar de turbulente overgangsfase van oorlog naar vrede aan het einde van de Eerste Wereldoorlog. Met het oog op een tentoonstelling voor het BELvue-museum (2018) willen we nagaan hoe de Belgische hoofdstad de laatste maanden van de Duitse bezetting heeft beleefd, en hoe de bezetting er precies tot haar einde kwam. Daarnaast willen we retraceren hoe het Belgische staatsbestel rond diezelfde tijd belangrijke democratische hervormingen onderging. In de tentoonstelling zal het dagelijkse leven van de Brusselaars – dat gekenmerkt was door zowel vreugde als verdriet - een centrale plaats innemen. [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/expo_nl.php)

TRANSMEMO: NEW RESEARCH ON THE MEMORY OF COLLABORATION AND RESISTANCE DURING THE SECOND WORLD WAR

In september 2017 start het nieuwe onderzoeksproject TRANSMEMO over de manier waarop herinneringen aan het verzet en de collaboratie tijdens de Tweede Wereldoorlog in België werden doorgegeven van ouders op hun kinderen en kleinkinderen. In het kader van dit project, is het CegeSoma op zoek naar een nieuwe onderzoeker voor twee jaar (deadline kandidaatstelling: 2 juni 2017). [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3483&pag0nbr=20&pagofs=0)

ARCHIEVEN – PROJECT UGESCO : HOOGWAARDIGE RUIMTELIJK-TEMPORELE METADATA VOOR DE GEDIGITALISEERDE COLLECTIES

Op 1 april lanceerde het CegeSoma, samen met een multidisciplinair team (UGent (IT en Geografie), ULB (Communicatietechnieken) en KUL (Letteren) het project UGESCO (Upscaling the Geo-temporal Enrichment, Exploration and Exploitation of Scientific Collections). Het project is volledig gewijd aan de verbetering van de kwaliteit van de ruimtelijk-temporele metadata van de gedigitaliseerde collecties "Beeld & Geluid". [\[MEER INFO\]](#) (http://www.cegesoma.be/cms/rech_encours_nl.php?article=3480)

OPEN WORKSHOP 'SCOPE AND LIMITS OF RECONCILIATION'

Op 29 mei organiseren het CegeSoma en het CECRI (Centre d'étude des crises et des conflits internationaux, UCL) een open workshop met betrekking tot de draagwijdte en de grenzen van verzoening ('Scope and Limits of Reconciliation'). Sandra M. Rios Oyola et Björn Krondorfer zullen over het onderwerp van gedachten wisselen. [\[MEER INFO\]](#) ([http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3458&](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3458&pag0nbr=20&pagofs=0)

[pag0nbr=20&pagofs=0](http://www.cegesoma.be/cms/index_nl.php?article=3458&pag0nbr=20&pagofs=0))

Nieuwe leiding voor CegeSoma

Op 1 mei 2017 trad [Nico Wouters](#) in dienst als het nieuwe hoofd van CegeSoma (de operationele directie 4 van het Rijksarchief). Met zijn benoeming komt een einde aan een lange overgangperiode van tijdelijke directeuren. Het betekent de start van een nieuwe periode waarin CegeSoma binnen het Rijksarchief volop zijn rol kan ontplooiën als expertisecentrum voor publieksgeschiedenis, onderzoek en collectievalorisering rond de wereldoorlogen en 20ste eeuwse conflictgeschiedenis.

Nico Wouters (*1972) is doctor in de geschiedenis (UGent) met als belangrijkste expertisevelden de Tweede Wereldoorlog (lokaal bestuur, verzet en collaboratie, Jodenvervolgning, naoorlogse zuivering) en herinneringspolitiek na 1945. Hij heeft ook een bijzondere interesse voor comparatieve geschiedenis en mondelinge geschiedenis.

Tussen 2004 en 2006 was Nico Wouters al verbonden aan CegeSoma, als onderzoeker voor het project 'Gewillig België' (over de Jodenvervolgning in België). Vanaf 2011 tot nu was hij hoofd academische activiteiten van CegeSoma. Als dusdanig leidde hij onder meer onderzoeksprojecten (zoals het lopende WOI-project [The Great War From Below](#)) en coördineerde hij diverse studiedagen en congressen.

Hij is co-hoofdredacteur van het [Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis](#) en lid van de redactie van de *Low Countries Historical Review*. Verder is hij ook gastprofessor bij het departement Geschiedenis van de Universiteit Gent en *Honorary Research Fellow* bij de Universiteit van Kent (*School of History*).

Enkele van zijn recente publicaties zijn:

- *Mayoral Collaboration under Nazi Occupation: Belgium, the Netherlands and the North of France (1938-1946)*, Basingstoke/New York, 2016.
- (als editor), *Transitional Justice and Memory in Europe (1945-2013)*, Antwerp/Cambridge, 2014.
- (met Koen Aerts), *Mondelinge geschiedenis in België en de (de-)constructie van collectieve herinnering*. Themanummer BTFG, 92-2, 2014.

◀ [Terug](#) ▶

Tentoonstellingen/Musea

Brussel, novembre 1918. Van oorlog naar vrede?

Op initiatief van het CegeSoma/Rijksarchief vindt vanaf 26 september in het BELvue Museum de tentoonstelling "Brussel, november 1918" plaats.

De tentoonstelling wil de laatste oorlogsmoanden en de eerste vredesmaanden in de stad Brussel terug oproepen.

In de voorbije jaren stonden de bezettingsjaren centraal in de diverse herdenkingsevenementen.

Nu is de tijd rijp om de aandacht te verleggen naar de overgang van oorlog naar vrede. [Lees meer...](#)

TENTOONSTELLING - 13 oktober : opening van de tentoonstelling Gastvrij Brussel?

Dit is een erg actuele tentoonstelling: geen dag gaat voorbij zonder berichtgeving in de media of via andere kanalen over de Europese migratiepolitiek. De tentoonstelling vindt plaats in hartje Brussel, een stad met 184 nationaliteiten en is de uitgelezen gelegenheid om stil te staan bij actuele maatschappelijke vragen en uitdagingen rond migratie. De tentoonstelling traceert het immigratieparcours in Brussel vanaf 1830 aan de hand van feiten en persoonlijke getuigenissen. Daarenboven is er ruimte geboden aan 16 hedendaagse getuigenissen.

[Lees meer...](#)

NIEUW ONDERZOEK – De overgang van oorlog naar vrede in Brussel, 1918

In de komende maanden wordt door het CegeSoma onderzoek gevoerd naar een turbulente episode uit de Belgische geschiedenis: **de overgang van oorlog naar vrede in Brussel** (september-december 1918). In deze periode volgden talloze gebeurtenissen zich in snel tempo op, waaronder de oprichting van Duitse 'rode' soldatenraden, de wapenstilstand, de uittocht van het bezettingsleger, de represailles van Belgen gericht op pro-Duitse burgers, het herstel van de openbare orde door de politie en de magistratuur, de 'blijde intrede' van Koning Albert en burgemeester Adolphe Max, de terugkeer van de vrije drukpers...

[Lees meer...](#)

TRANSMEMO: Nieuw onderzoek rond de herinnering over collaboratie en verzet WO II

In september 2017 start het nieuwe onderzoeksproject **TRANSMEMO**, een samenwerking tussen CegeSoma (Nico Wouters), de UGent (Bruno De Wever & Koen Aerts) en de UCL (Olivier Luminet en Valérie Rosoux). Drie jonge onderzoekers, Florence Rasmont (CegeSoma), Aline Cordonnier (UCL) en Pierre Bouchat (UCL) werden aangeworven om het project uit te voeren.

Mondelinge geschiedenis ten dienste van de studie van de collaboratie en het verzet

TRANSMEMO is een tweejarig onderzoeksproject over de manier waarop herinneringen aan het verzet en de collaboratie werden doorgegeven in een familiale context (tussen drie generaties). De gebruikte methode is de mondelinge geschiedenis. Via interviews met drie generaties (kind tijdens de oorlog, hun kinderen en kleinkinderen) wordt nagegaan hoe bepaalde beeldvormingen over de collaboratie en het verzet binnen de familiale kring werden gevormd en doorgegeven. Zo willen we beter begrijpen hoe collectieve herinneringen in een samenleving zo hardnekkig kunnen worden. Dat is bijvoorbeeld relevant m.b.t. de verschillende beeldvormingen rond WO II in Franstalig België en Vlaanderen. Het project gebruikt de omvangrijke collectie mondelinge bronnen van CegeSoma. De tijdens het project gemaakte interviews zullen overigens na afloop van het project gedeponereerd worden bij CegeSoma.

Een project met een maatschappelijke dimensie

Het project moet zo leiden tot een beter begrip over de verwerking van WO II in België, maar meer algemeen ook over de rol die collectieve trauma's uit het verleden spelen in het creëren van blijvende maatschappelijke spanningen.

Om de video van het project TRANSMEMO te bekijken, klik [hier](#).

[Nico Wouters](#)

16 / 05 / 2017 - 04/07/2018

◀ [Terug](#) ▶

ARCHIEVEN – Project UGESCO: hoogwaardige ruimtelijk-temporele metadata voor de gedigitaliseerde collecties

Het **project UGESCO** is gestart op 1 april. Het is een project van twee jaar, gecoördineerd door het departement ELIS van de UGent, in samenwerking met CegeSoma (OD4-Rijksarchief), het departement STIC van de ULB, de faculteit Letteren van de KULeuven en het departement Geografie van de UGent.

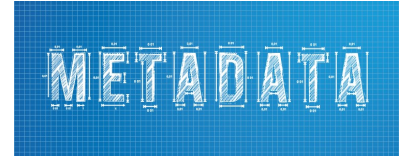
Hoogwaardige metadata om de gedigitaliseerde collecties beter te kunnen doorzoeken

Een van de grootste problemen voor de toegang tot de gedigitaliseerde collecties van de Federale Wetenschappelijke Instellingen is de kwaliteit van hun metadata, wat de doorzoekbaarheid en interpretatie van hun inhoud bemoeilijkt. Dit is specifiek het geval voor de collecties "Beeld & Geluid" vermits een full tekst zoekactie in de documenten zelf onmogelijk is en de software voor de herkenning van beelden nog weinig doeltreffend is. Projecten, zoals [EHRI](#), waar een gemeenschappelijk zoekplatform wordt gebouwd, hebben aangetoond dat het van belang is om in te zetten op de interoperabiliteit van de gegevens en op de verbetering van de kwaliteit ervan.

Een toolbox voor de professionals en een platform voor het publiek

Het project UGESCO (*Upscaling the Geo-temporal Enrichment, Exploration and Exploitation of Scientific Collections*) wil specifiek de problemen van **de ruimtelijk-temporele metadata** bestuderen. Het heeft **twee belangrijke doelstellingen**:

- Nagaan wat de meerwaarde is van de extractie van ruimtelijk-temporele metadata (met inbegrip van de mogelijkheden om verbindingen te leggen tussen de verschillende collecties) en hun verrijking dank zij de informatica en de ondersteuning van taaltechnologische tools. De bedoeling is het ontwikkelen van een toolbox die automatisch de verbetering van de kwaliteit van de metadata van de collecties registreert.
- Een web-based platform ontwikkelen dat het publiek toelaat deze metadata in de tijd en de ruimte te verkennen.

Het project wil ook de meerwaarde bekijken van een crowdsourcing platform voor het valideren en verbeteren van de gegenereerde metadata. Op deze wijze zal het publiek betrokken worden bij één van de luiken van het onderzoek.

Het CegeSoma tweemaal betrokken

CegeSoma neemt op twee niveaus deel aan het project UGESCO. In de eerste plaats werkt de onderzoeker aangeworven door het Centrum specifiek op het luik "gebruikers". Hij is verantwoordelijk voor volgende onderdelen: de noden van de FWI's bepalen met betrekking tot de verbetering van hun ruimtelijk-temporele metadata, doelgroepen identificeren die waarschijnlijk het platform zullen gebruiken en testen uitvoeren naarmate de verschillende werkinstrumenten ontwikkeld worden. Het probleem van de *crowdsourcing* zal in elk geval een belangrijk luik zijn in de studie "gebruikers". Het Centrum wil bovendien ook inhoudelijk een bijdrage leveren aan het project. Het zal aan de andere werkpakketten sets van metadata ter beschikking stellen die zullen dienen als case study voor de onderzoekers. Deze zullen vervolgens vervolledigd worden door andere collecties, terwijl de vraag van de interoperabiliteit geëvalueerd wordt. Ten slotte zal het functioneren van bepaalde tools op andere soorten erfgoedobjecten getest worden.

[Mathieu Roeges](#)

16 / 05 / 2017

◀ [Terug](#) ▶

Open WORKSHOP - Scope and Limits of Reconciliation

Op **29 mei** organiseren het CegeSoma en het [CECRI](#) een open workshop met betrekking tot de draagwijdte en de grenzen van verzoening ('Scope and Limits of Reconciliation'). Sandra M. Rios Oyola et Björn Krondorfer zullen over het onderwerp van gedachten wisselen.

Sandra M. Rios Oyola is een sociologe uit Colombia en docent aan het departement International Studies van de universiteit van Leiden. Haar onderzoeksinteresses betreffen de herinnering, religie, vredesprocessen en overgangsjustitie. **Björn Krondorfer** is directeur van het Martin-Springer Institute van de Northern Arizona University en professor Godsdienstwetenschap bij het departement Comparative Cultural Studies. Zowel op nationaal als op internationaal vlak bevordert hij interculturele ontmoetingen rond de thema's conflicten, herinnering en verzoening.

Na de workshop is er gelegenheid tot **discussie**.

Scope and Limits of Reconciliation

With two guest speakers

Dr. Sandra Eics
Leiden University

Björn Krondorfer
Northern Arizona University

May 29

14.30 - 16.30 PM

Cegesoma
Square de l'Arrière, 29
1070 Bruxelles
(Gare Desseins-Midi)

Praktische informatie

De **inschrijving** is gratis, maar het aantal plaatsen is beperkt. Gelieve in te schrijven via [Lut Van Daele](#) (02/556.92.99)

Plaats: CegeSoma, Luchtvaartsquare, 29, 1070 Brussel

Uurregeling: 14.30 u. – 16.30 u.

Taal: Engels

◀ [Terug](#) ▶